UCHAZEČI O STUDIUM UČITELSTVÍ PRO MATEŘSKÉ ŠKOLY: PŘEDBĚŽNÉ VÝZKUMNÉ SDĚLENÍ

PROSPECTIVE STUDENTS OF PRE-PRIMARY SCHOOL TEACHER EDUCATION: PRELIMINARY FINDINGS

Syslová Zora, Grůzová Lucie, Najvarová Veronika

Klíčová slova: učitelství pro mateřské školy, pregraduální vzdělávání, profesní příprava, učitel v MŠ
Key words: preprimary teaching, graduate education, teacher education, kinderdarten teachers

Cílem příspěvku je najít odpověď na otázku, jací jsou uchazeči o studium v programu učitelství pro mateřské školy na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity. Specificky jsou analyzována data vztahující se k jejich osobní historii, k jejich aspiraci z hlediska studia a budoucího povolání a také jejich prekoncepty vztahující se k profesi učitelství (k edukačním procesům, aktérům či podmínkám).

Realizovaný výzkum spadá do proudu výzkumu profesionalismu, profesního vzdělávání a profesního rozvoje. Specificky je jeho předmětem fáze získávání (atrahování) zájemců o studium učitelství pro mateřské školy a zjišťování jejich charakteristik, včetně diagnostiky studijních a profesních předpokladů pro studium učitelství pro mateřské školy. Studie zastihuje příslušníky profese v rané fázi profesního rozvoje, v situaci proměny či přechodu od role žáka (a žákovského vidění a pojetí edukace) k roli (a perspektivě) učitele.

Bylo realizováno dotazníkové šetření mezi studenty nastupujícími do prvního semestru studia oboru Učitelství pro mateřské školy. Použitý nástroj umožnil sběr jak kvantitativních dat analyzovaných technikami deskriptivní statistiky, tak dat kvalitativních, k jejichž analýze byly použity postupy obsahové analýzy výpovědí získaných skrze otevřené položky. Zároveň příspěvek čerpá z dat získaných obsahovou analýzou přepisů rozhovorů realizovaných s vybranými studenty prvního semestru s cílem napomoci fundovanější interpretaci kvantitativních dat získaných v dotazníku.

Výsledky poskytují přesnější informace o tom, jaké jsou osobní historie uchazečů o studium Učitelství pro mateřské školy, jaké jsou jejich výpovědi o motivaci ke zvolenému oboru, jak subjektivně vnímají své dispozice, jaká jsou jejich očekávání a jak na počátku své pregraduální přípravy reflektují klady a zápory učitelské profese. Výstupy studie by měly napomoci přesněji

formulovat reálné studijní a profesní předpoklady uchazečů o studium oboru Učitelství pro mateřské školy na PdF MU.

Abstract: The presentation will report the findings of a research study focused on the prospective students of preprimary school teaching at the Faculty of Education, Masaryk University. The aim of the study was to find out what they are like, what their academic and professional dispositions are for the teaching profession and what their preconceptions are about the actors, processes and environment in school education at the beginning of their graduate teacher education. The general framework of the study is the concept of professionalism, professional education, professional development and attracting prospective teachers to the profession. A questionnaire survey was carried out between teacher students in their first semester which included closed as well as open questions concerning their histories and (pre)conceptions of educational phenomena. Additional interviews were also carried out to help interpret the quantitative findings.

Literatura/References:

Hanušová, S., Píšová, M., Kohoutek, T., Minaříková, E., Janík, M., Janík, T., Mareš, J., Uličná, K., & Ježek, S. (2017). *Chtějí zůstat nebo odejít? Začínající učitelé v českých základních školách.* Brno: Masarykova univerzita.

Klassen, R., Durksen, T., Rowett, E., & Patterson, F. (2014). *Applicant reactions to a situational judgment test used for selection into initial teacher training.* International Journal of Educational Psychology, 3(2), 104–124.

Straková, J., Spilková, V., Friedlaenderová, H., Hanzák, T. & Simonová, J. (2014). *Profesní přesvědčení učitelů základních škol a studentů fakult připravujících budoucí učitele.* Pedagogika, 64(1), 34–65.